Yazma E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yazma E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33090

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yazma E?ilimi Ölçe?i (YEO), bireylerin yazmaya kar?? gösterdikleri psikolojik e?ilimi ve motivasyon düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir arac?n Türkçeye yap?lan bir uyarlama çal??mas? sonucunda psikometrik özelliklerinin incelenmesiyle kullan?ma sunulmu?tur. Ölçek, yazma davran???n?n alt?nda yatan duyu?sal ve bili?sel bile?enleri tespit etmek için tasarlanm??t?r ve toplamda 21 maddeden olu?maktad?r.

YEO, özellikle e?itim ve psikoloji alanlar?nda, ö?rencilerin yazma süreçlerine yönelik tutumlar?n?, öz-yeterlik inançlar?n? ve yazmaya olan genel ilgilerini de?erlendirmek için kritik bir araç olarak kabul edilmektedir. Ölçek, üç temel alt boyutta yazma e?ilimini incelemektedir: Güven, Süreklilik ve Tutku.

Anahtar Kelimeler

Yazma, E?ilim, Ölçek, Psikometri, E?itim, Likert Ölçe?i, Güvenirlik, Geçerlik, Uyarlama.

Yazarlar

K. ??eri, E. Ünal

Amaç

Yazma E?ilimi Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin yazma eylemine yönelik gösterdikleri isteklilik, motivasyon ve öz-yeterlik seviyelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? etkileyen önemli bir faktör olan yazma e?ilimini nicel verilerle ortaya koymay? hedefler.

Ölçek, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, yazma konusunda zorluk ya?ayan veya motivasyonu dü?ük olan bireyleri tespit etmelerine, böylece özelle?tirilmi? ö?retim stratejileri geli?tirmelerine olanak tan?r. Orijinal ölçe?in Türkçeye uyarlanmas?, Türkiye ba?lam?nda yazma e?ilimi ara?t?rmalar?n?n önünü açm??t?r.

Yap?

Yazma E?ilimi Ölçe?i, yazma e?ilimini çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r ve bu yap?y? 3 ayr? alt boyutta inceler. Toplam 21 maddeden olu?an bu yap?, yazma davran???n?n hem duyu?sal hem de davran??sal yönlerini kapsar. Bu alt boyutlar ve madde say?lar? ?öyledir:

Güven (11 Madde): Bireyin yazma görevlerini ba?ar?yla tamamlayabilece?ine dair inanc?n?, yani yazmaya yönelik öz-yeterli?ini ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Süreklilik (6 Madde): Bireyin yazma görevlerine ba?l?l???n?, zorluklarla kar??la?t???nda pes etmeme ve kendini geli?tirme çabas?n? ölçer.
Tutku (4 Madde): Bireyin yazma eyleminden ald??? keyif ve zevki, yazmay? e?lenceli ve de?erli bulma derecesini ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? çal??mas?nda (??eri & Ünal, 2010) yap?sal geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama sürecinde genellikle faktör analizi teknikleri kullan?larak orijinal ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u gösterilmi?tir.

Yap? geçerli?i, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?y? ölçüp ölçmedi?ini do?rulamak için elzemdir. Bu tür bir uyarlama çal??mas?nda, dilsel ve kültürel e?de?erli?in sa?lanmas?n?n yan? s?ra, yap?sal geçerli?in de kan?tlanmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik güvenirlik katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa de?erleri) sunulmam??t?r. Ancak, bir psikometrik arac?n güvenilir kabul edilebilmesi için, ??eri ve Ünal (2010) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa) katsay?lar?n?n hesaplanm?? olmas? beklenmektedir.

Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in zamana yay?lan ölçümlerinde tutarl? sonuçlar verdi?ini ve maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu gösterir. Bu, ölçe?in ölçüm hatas?n? en aza indirdi?inin önemli bir kan?t?d?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in 3 alt boyutu ve 21 maddesi olmas?, uyarlama sürecinde do?rulay?c? veya aç?mlay?c? bir Faktör Analizi yap?ld???n? aç?kça göstermektedir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak öngörülen üç boyuta (Güven, Süreklilik, Tutku) ayr?l?p ayr?lmad???n? kontrol etmek için kullan?lm??t?r.

Faktör yap?s?n?n korunmas?, Türkçeye çevrilen maddelerin kültürel ba?lamda da ayn? psikolojik yap?y? temsil etti?ini do?rular. Üç faktörlü yap?n?n (11, 6 ve 4 maddelik gruplar) Türk örnekleminde de geçerli oldu?u sonucuna ula??lm??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 21 maddelik, 3 alt boyutlu öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: E?itim alan?ndaki bireyler (Özellikle ö?renciler).

Ya? Grubu: Ara?t?rman?n yap?ld??? popülasyona ba?l? olarak genellikle ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem detaylar? orijinal makalede mevcuttur.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i kullan?larak derecelendirme yap?l?r (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Yazma Güveni, Yazma Süreklili?i, Yazma Tutkusu, Ö?renci Ba?ar?s?, Psikometrik Özellikler, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Emre ÜNAL

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: dr.emreunal@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar Emre ÜNAL ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullan?m ve telif haklar? konusunda yazar?n izni gereklidir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2010

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

yazma-egilimi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

??eri, K. ve Ünal, E. (2010). Yazma E?ilimi Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?. *E?itim ve Bilim*, *35*(155), 104-117.
Makalenin orijinal yay?mc? ba?lant?s?: egitimvebilim.ted.org.tr

Yazma E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 3 alt boyut ve 21 maddeden olu?maktad?r:

Güven (11 m): Zorlay?c? yazma hedeflerine kolayl?kla ula?abilirim.

Süreklilik (6 m): S?n?fta yazmam? iyile?tirmek için s?kl?kla ek süre isterim.

Tutku (4 m): Yazmak bence e?lencelidir.

Derecelendirme: 5'li Likert (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum)

ARABPSYCHOLOGY.COM